

La ràdio a l'escola

1.- Títol i justificació de la unitat o projecte.

La ràdio és, sens dubte, el mitjà de comunicació menys usat per part del sistema educatiu. I menys encara de manera sistemàtica. És per això que cal aprofitar les seves virtualitats educatives i integrar el treball radiofònic en les tasques escolars. És lògic que, dins de les tecnologies de la informació i la comunicació - TIC-, aparegui el treball amb els mitjans de comunicació de masses (televisió, ràdio, premsa, internet, etc.)

2.- Durada i distribució temporal al llarg del cicle.

Aquesta proposta és per a un dels cicles (cicle mitjà). No obstant això, voldríem fer participar del mateix procés a cadascun dels cicles, inclosa l'educació infantil. S'utilitzaran quaranta-cinc minuts setmanals per a aquesta tasca, de forma quinzenal durant el segon trimestre del curs.

3.- Competències bàsiques, àrea principal i altres àrees o àmbits que es treballen.

Àrees	Competències pròpies de l'àrea	Aportacions de les àrees a les competències bàsiques
Llengua catalana i literatura	Competència comunicativa lingüística i audiovisual.	Tractament de la informació i competència digital. Aprendre a aprendre. Autonomia i iniciativa personal. Competència social i ciutadana

Àrea principal i altres àrees:

Tot i que aquesta unitat està ubicada dins la programació de l'àrea de llengua, el fet de treballar la competència comunicativa lingüística que és la base de tots els aprenentatges, fa que es pugui desenvolupar des de totes les àrees. Per aquest motiu i com ja s'ha comentat, s'utilitzen quaranta-cinc minuts setmanals de forma quinzenal, independentment de l'àrea a treballar en aquella disposició horària.

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

La competència oral es treballarà a partir de les converses amb el grup classe, les discussions del grup de treball, la lectura d'endevinalles, les respostes a les preguntes i les qüestions de les mestres en relació a l'elaboració oral del guió de presentació

d'aquestes endevinalles al programa de ràdio, i les que es fan entre els components del grup.

La competència escrita es potenciarà tant en forma receptiva, lectura de les endevinalles, dels guions escrits, com productiva, mitjançant l'elaboració del text escrit en que s'ha de convertir el guió oral.

La competència literària es treballarà a través de la comparació la nostra cultura tradicional, endevinalles, respecte a d'altres cultures

Tractament de la informació i la competència digital

Les possibilitats d'expressió que ens dona el recurs xtec-ràdio és enorme, tant com a font de motivació pels alumnes com per treballar entonació, to, ritme etc. a l'expressió oral.

Igualment la transcripció del guió oral ens permet fer servir l'ordinador mitjançant els processadors de text i fa que sigui més fàcil corregir, millorar i reescriure el text, així com que els diversos membres del grup puguin escriure dins del mateix text i poder ser escrit un text col·lectiu amb més facilitat.

Aprendre a aprendre

L'alumnat treballarà de forma conjunta, en equip, per elaborar el guió, tant l'oral com l'escrit. A l'hora de decidir com i què posar interactuant en grup i hauran de regular i orientar l'activitat de forma autònoma.

Autonomia i iniciativa personal

L'alumnat s'haurà de fer responsable del funcionament del treball en grup, de treballar amb creativitat a l'hora de descriure. Hauran de revisar el seu treball, afrontar la crítica dels companys i companys i elegir amb criteri propi.

Competència social i ciutadana

L'alumnat treballarà en petit grup de forma col·laborativa i amb el grup classe partint sempre del respecte i el diàleg i adonant-se de la varietat d'informacions que es posen en comú.

4.- Objectius d'aprenentatge

- 1.- Reforçar el treball individual i d'equip.
- 2.- Redactar adequadament petits guions radiofònics.
- 3.- Fomentar el debat i l'aprofundiment sobre determinats temes.
- 4.- Estimular l'ús de la comunicació oral.
- 5.- Saber expressar-se amb correcció, utilitzant un to de veu adequat.
- 6.- Ampliar el vocabulari amb les temàtiques escollides.
- 7.- Incitar a la reflexió i al respecte per l'interlocutor.
- 8.- Possibilitar l'estudi, la reflexió i el debat a partir d'una metodologia més atractiva.

5.- Continguts

Dimensió comunicativa:

Parlar i conversar:

- L'expressió oral a la ràdio: claredat, comprensió i ritme.
- Descriure i comparar els mitjans de comunicació més usuals: televisió, ràdio, Internet.
- Elaboració de guions a nivell oral.
- Parlar sobre els mitjans de comunicació i les emissores de ràdio

Escoltar i comprendre:

- Comprensió d'endevinalles
- Interès i respecte per les intervencions dels altres
- Escolta atenta

Llegir i comprendre:

- Ús d'estratègies lectores adequades tant a la lectura individual silenciosa com a la lectura en veu alta
- Participació en la lectura tant col·lectiva com individual.

Escriure:

- Composició de guions d'actuació.
- Ús de programes informàtics per escriure els guions.
- Aplicació d'un procés reflexiu en l'escriptura de guions: pensar, escriure i revisar.

Dimensió literària:

Comprensió de literatura de tradició oral com les endevinalles

Lectura en veu alta, fent atenció a la pronunciació, al to de veu, a l'entonació etc.

6.- Criteris d'avaluació

Avaluació Inicial:

Coneixements previs dels alumnes vers la ràdio com a mitjà de comunicació i el seu funcionament, guions de treball, endevinalles.

Avaluació formativa- formadora:

Tota la classe escoltarà el programa anterior, si han vocalitzat bé, si han llegit amb fluïdesa i espontaneïtat de manera que no sembli que és una lectura, si han utilitzat els signes adients per demanar la música i d'altres aspectes necessaris per coordinar un programa de ràdio, com han realitzat el guió de l'exposició....

Tots plegats haurem de valorar el programa realitzant una crítica constructiva incloent al nen o nena que ha fet de locutor/a. L'alumnat, d'aquesta manera, va aprenent a autoregular-se autònomament, a millorar i a ser conscient del seu propi procés d'aprenentatge.

Avaluació sumativa

Participar de forma adequada en les situacions comunicatives que es desenvoluparan en el grup respectant les normes d'interacció oral i mostrar interès i respecte quan parlen els altres.

Escriure guions, pensar i transcriure la idea, rellegir el text per revisar-lo; completar-lo i millorar-lo.

Mostrar coneixement de l'ortografia base a l'hora d'escriure paraules d'ús habitual i aplicar també els signes de puntuació més bàsics.

Saber que és i com funciona un programa de ràdio.

7.- Metodologia (estratègies, situacions i activitats d'aprenentatge i d'avaluació)

- Organització- tipologia d'activitats- desenvolupament de l'activitat

Com a estratègia organitzativa per atendre la diversitat i amb l'objectiu de potenciar l'assoliment de les competències bàsiques per par de tot l'alumnat, la primera part de l'activitat tota la classe escoltarà el programa anterior i realitzarem conjuntament l'avaluació formativa-formadora.

La resta de la sessió es dedicarà a treballar conjuntament els continguts teòrics necessaris per a la confecció del guió del proper programa, el guió del qual versarà sobre endevinalles. S'hauran format grups de treball col·laboratiu, de tres o quatre alumnes per grup. La mestra proporcionarà a l'alumnat un text on n'hi ha un recull d'endevinalles, tres o quatre per grup. Tan sols un membre del grup serà qui farà la locució.. Cada grup llegirà les seves. Primer, individualment, en silenci, després, en veu alta, intentant descobrir-ne el significat i donant diferents respostes. Cada alumne intentarà esbrinar la solució i es generarà una petita discussió, que resoldrà el locutor de cada grup, al qual la mestra li proporcionarà els resultats.

Un cop finalitzada l'elaboració oral del guió de funcionament de la locució, es procedirà a confeccionar el text escrit. Per a realitzar-lo se'ls proporcionarà una plantilla amb unes pautes, que poden modificar o millorar si ho consideren oportú. Un cop escrit el guió, s'assajarà pels locutors que intervindran aquella setmana. L'aparició serà rotativa, de manera que hi intervindran tots i cadascun dels alumnes.

- Materials

Equip Xtec-ràdio

Endevinalles

8.- Reflexió sobre la pràctica

Una vegada feta l'experiència, l'equip docent que ha participat en l'activitat, ha de fer una valoració per comprovar si s'ha aconseguit els objectius, i modificar el que s'escaigui per aconseguir la millora dels resultats.